

125 FR. JURETUS BENEVOLO LECTORI SALUTEM.

Ante annos viginti quatuor Ivonis Carnotensis epistolæ e tenebris erutæ in lucem prodierant auspiciis Petri Pithoei jurisconsulti, maximi viri, et propensissimi animi in rempublicam litterariam, cujus singulari beneficio plerasque integrioribus habueram. Cum autem exemplaria primæ editionis pridem desiderarentur, et de recudendis typographus urgeret, effectum est ut perquisitis atque invicem accurate collatis compluribus vetustioribus membranis, liber redderetur melior et auctior, superior quidem editio laborabat lacunis, plurimumque epistolarum ordo confusus atque præposterus erat, quando posteriores aliquot litteræ Paschali inscriptæ ante vertebant nonnullas quæ ad Urbanum emissæ sunt: cum tamen series temporum palam evincat Urbano successisse Paschalem. Alia ejusdem generis sigillatim commemorare nihil attinet, quæ mutua collatione facile clarescent, quamvis ea parte nondum plane mihi satisfecerim: illa vero perturbata series, non sine priscorum codicum ductu mutata et restituta fuit, quemadmodum etiam eorum fide lineæ et dictiones toto opere interjectæ sunt. Ægre autem ferendum ex tot antiquis membranarum nullas hactenus repertas quæ suis numeris undique absolutæ viderentur, aliæ enim plures epistolæ complectebantur, aliæ pauciores, easque mendis sæpe scatentes: præterea dissidebant in ordine, ut inde argumentum elici possit, non fuisse primitus digestas ab ipsomet auctore, sed post ejus obitum a studiosis hinc inde collectas: solum exemplar bibliothecæ Regiæ distinctum erat in decem libros, quam partitionem cæteri codices minime agnoscunt, neque valde necessaria. Adjuverunt operam manuscriptis communicatis multiplici ac recôndita eruditione celeberrimi togati Jac. Augustus Thuanus præses, Ludovicus Servinus advocatus: regis in supræma curia, et Nic. Faber: quorum claritudini nihil addit mea nimis jejuna oratio, nec defuerunt membranarum cœnobiorum S. Victoris et S. Germani, item doctissimorum ornatissimorumque Puteanorum et Car. Labbæi; quidquid autem præstitum est (quod perexiguum esse sentio) si probabitur probis et candidis viris, minus displicebit manum admovisse redintegrando, operi Gallici antistitis, ex cujus lectione multa singularia discuntur, quæ a cœtaneis scriptoribus non sunt prodita: quare illustrissimus cardinalis Baronius de Ivone merito honorifice loquitur, quem modo « lucernam occidentalis orbis, » modo « decus et ornamentum ac fulgorem Ecclesiæ Gallicanæ » nuncupat: cujus varias epistolæ postremis suis annalibus ecclesiasticis inseruit, e quorum fontibus hausit complura observatione cituque digna. Quid enim moramur iniquos rerum æstimatores, qui ob pauculas voces minus Latinas aut elegantes, temere existimant priscos scriptores explodi debere, et ab eorum lectione abstinendum prorsus? quasi vero non sit pervolandum omne genus auctorum homini qui rerum cognitione delectatur, et mavult mentem quam linguam instruere. Cæterum non licuit hoc observationum libro ea omnia complecti quæ animo conceperam, quoniam intercurrentia negotia litterali studio contraria coegerunt aures aliq̄ dividere: satius igitur fuerit alienæ diligentia potiora relinquere. Absit enim ut invidere aut calumniari velim, si quis hæc et similia quæ olim attigimus, reddiderit meliora. Argumenta vero in priori editione affixa fronti epistolarum, hic prætermissa volui, de sunt in quibusdam codicibus cælamò exaratis, in aliis variant, cum olim uniuscujusque arbitratu componerentur, deinde superflua videntur, quia facilius repeti possunt ex indice rerum ac verborum. Bene vale et his fruire.

126 OBSERVATIONES

AD IVONIS CARNOTENSIS EPISTOLAS.

AD EPIST. I.

A Gaufrido quondam episcopo. Idem Urbanus, epist. 2 ad Richerium, dicit Carnotensem Ecclesiam multas pro isto Gaufrido molestias sustinuisse, et plures querelas inde fuisse delatas ad apostolicam sedem; quod etiam probatur verbis Gregorii septimi, ubi appellatur Gotfredus, qui in aliis codicibus Galfridus. Verba subjicere operæ pretium est historice illustrandæ causæ, ex Regesti lib. v, epist. 17: « Gotfredus Carnotensis episcopus, quia non invitatus et absens judicatus fuerat episcopali officio a nobis restitutus est, hoc quidem tenore, quod causa sua ante legatum nostrum debeat retractari atque diffiniri. » Eiusdem meminit lib. ix, epist. 15 ad H. Diensem episcopum: quæ littera singularis Hugonem ibi significat, ut alii ejusdem Gregorii loci subindicant, itemque Ivo, epist. 274, et Lisiardus in Vita sancti Arnulphi Suescionensis episcopi, cap. 26, qui meminere Hugonis Diensis episcopi et legati Gregorii septimi. Illa igitur epistola 15 dicit Parisiensem episcopum cum Carnotensi episcopo Romam venisse, et clamorem fecisse quod in Carnotensem episcopum

A Hugo præjudicium fecisset, et non canonice accusatum excommunicationis ac depositionis sententiæ subdidisset. Demum jubet ut iis interim Romæ expectare jussis, ipse aut veniat, aut nuntium mittat. Idem epist. 16 ad clerum et populum Carnotensem, ait ipsum Gotfredum episcopum se purgasse Romæ suspitione Simoniacæ pravitatis, dato sacramento super corpus beati Petri. Tum monet proprio pastori obediant.

Verum mortuo Gregorio, cum postea Gaufridi crimina plane innotuissent apostolicæ sedi, et purgare se non valens virgam pastorem et anulum reddidisset: Urbanus Gregorii successor, quia nullus dissimulandi locus supererat, eundem deposuit ut Ivonis scripta probant, qui appellat hunc caprum emissarium, et affirmat damnatum fuisse propter adulteria, perjuriam et prodiones per omnera ferme Latinam Ecclesiam publicatas, in epist. 8 ad Richerium. De eodem intelligit quod ait in fine epist. 6 pædagogum ab officio pastoris et nomine procul pulsum, jam non habere unde lac et lanas ovium perditurum diripiat, nisi quod in Northmannia præposituram quamdam Ecclesiæ Carnotensis sibi usurpabat auxilio comitis.